

Chicken 101

-Basic Management of Poultry in Developing Communities

By
Jon Moyle, Ph.D.

UNIVERSITY OF
MARYLAND
EXTENSION

Table of Content

Introdiksyon.....	3
Pòtrè pou la	5
komansman.....	6
Sa pou konnen nan leve pou	16
Kòman pou chofe ti pou yo.....	25
Kòman pou ajiste manje pou.....	28
Kòman pou ajiste dlo pou.....	30
Kalite pou yo	39
Itilize aparèy pou kale	45
Itilize pou pou kale ze	48
Chwazi pou	53
Pou ki gen vyann.....	58
Pou pou pwodi ze	61
Kòman pou chwazi yon bon pou.....	65
Kòman pou ba pou yo manje.....	72
Maladi a pou yo.....	84
Maladi ou ka wè pi fasil nan pou yo	92
Vaksen.....	109
Biosekirite.....	113
Kenbe dosye.....	126

Poul modènn

Ou ka trouve poul nan tout peyi anplis anko vyann poul se manje ki gen anpil proteyin ladanl

Bon kalite proteyin bon pou timoun kap grandi

Lè wap pwodi ni gade poul li bon pou asire manjew anplis li pèmèt ou ka vann li pou gen lajan nan pòch ou

Nan monde lan ou ka di chak moun manje anviwon 13.2kg (29.1lbs) vyann poul pa ane

Modèn ras poul ki gen kounya tout sa li manje pèmèt li grandi byen li ka bon pou li vann nan mache apre 3 mwa

Nan mond lan chak moun konsome 8.9kg (19.6lbs) pa ane

Jounnen jodia yon poul ka kale plis ke 300 ze pa ane

ze yo ka gen plize koulè, mawon, blan, ble, vè

Men koulè ze a pa afekte kalite ze a

Paske leve poul pa chè wap wè se nan domènn sa plis moun nan mond lan chwazi fè

Kalite poul wap jwen nan zòn kap devlope yo

Poul yo lage kap chache manje pou tèt pa yo

poul yo lage men pafwa mèt yo konn ba yo manje

Poul yo mete yon kote pou yo ba yo manje men se pa paske yap byen swen yo vre

poul ki gen anpil vyann men ki pa bon nan pwodwi ze

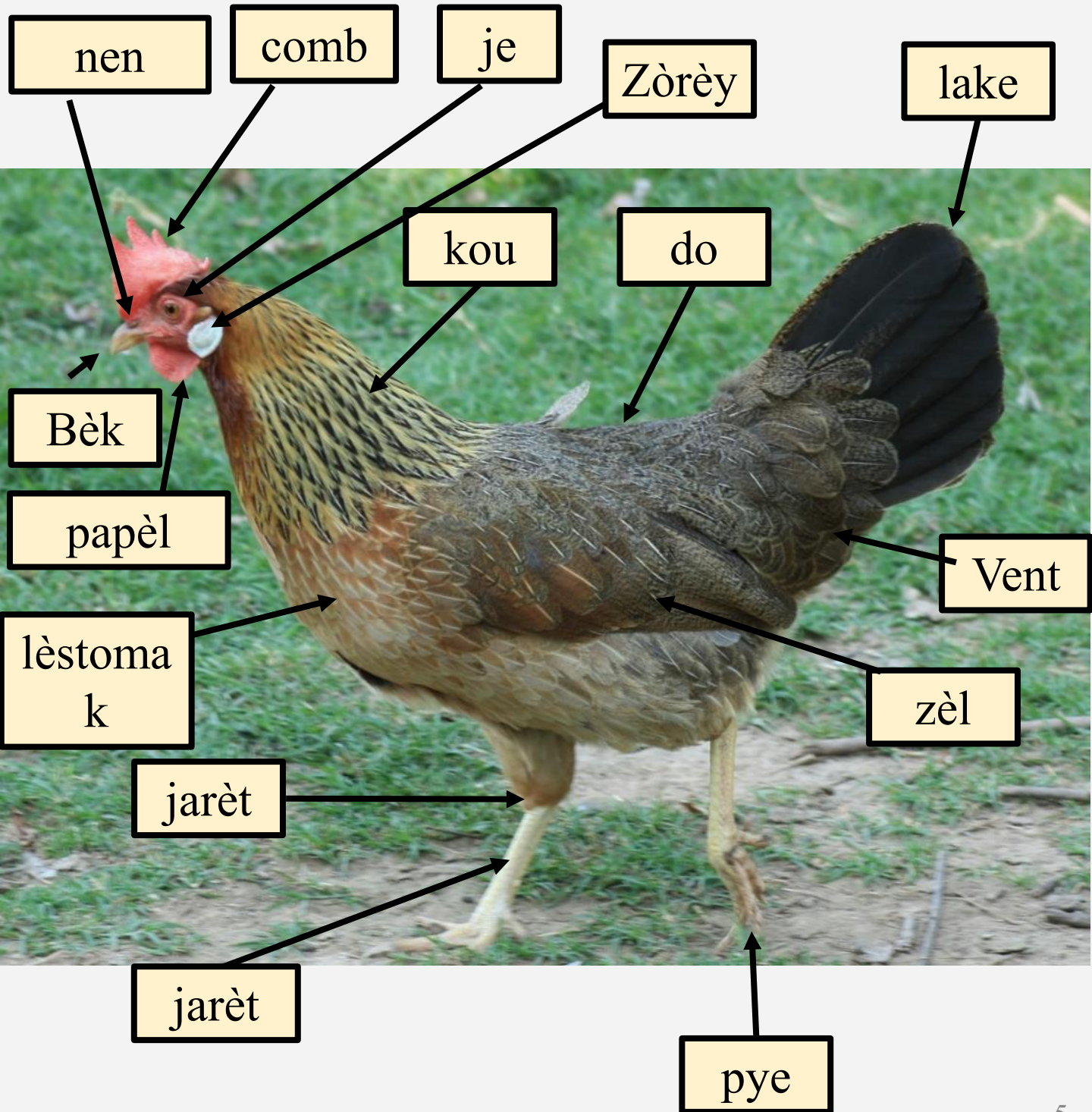
Poul sa yo bon nan pwodwi ze men yo pa gen anpil vyann

Poul sa yo gen anpil vyann epi yo bon nan pwodi ze

pòtrè poul la

kòmansman

Premye pa

Trete poul yo kom yon biznis

Fòk gen yon plan

Poukisa wap pwodi plis?

Eske ou genyen yon mache?

Ki kote mache a ye?

Kisa kliyanw yo bezwen?

Fòw kapab kenbe not

Sa ap pèmèt ou wè siw antre lajan, sa ap edew wè ki poul ou ka byen pwodi sèlman poul ki pwodi plis yo wap kenbe

Konnen kote poul la soti

Achte poul nan men moun ki swen poul yo byen

Eske poul yo t vaksinen?

Pa achte poul nan mache

Paske poul sa yo ka pote maladi ba poul yo nan jadin an

Kenpot poul pou ta va achte mete yo yon kote pou nenpot 2 a 3 semèn pouw swiv yo pouw wè si yo nan bon eta

Fow kapab ranje tout bagay avan ou achte pou la

Kòmansman

Poul yo bezwen 3 bagay pou yo kapab byen grandi

Yon bon lokal

Yon kote ki proteje nan

Anvironman an.

Yon kote pou lot bèt pa vin manje yo

Manje

dlo

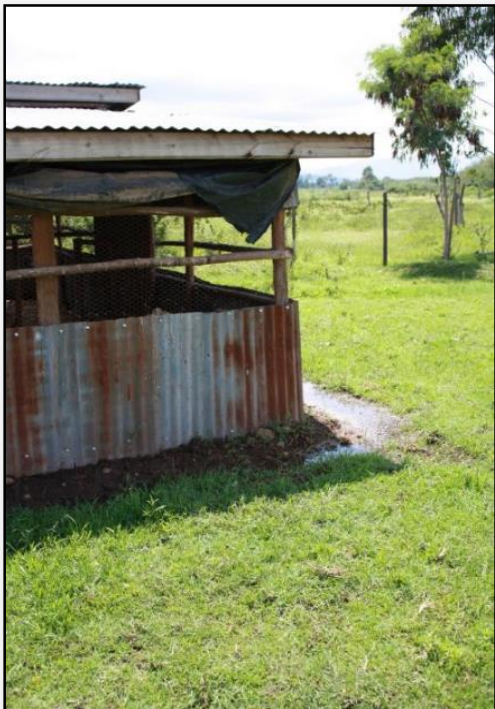
Fow proteje ti poul yo
plis ke gwo yo

Kote yo gade poul yo

Preske tout kay ou fè pou poul yo se yon avantaj si kay yo konstri pou poul , yo pèmèt poul yo alez gen bon van ki pase landanlè li fe lapli dlo pa moute oubyen li pa chita andan an li bon, men li tap pi bon siw fèl anba yon pye bwa ki ka pèmèt lonbwaj

Menm poul ou lage nan laria ka benefisye nan yon kay ou fè pou li si ta gen move tan oubyen lanwit lè li gen lòt bèt ki vle manje yo

Dlo a chita nan kay sa li pa bon

sa se yon bon kanal pou dlo a pase dlo a pap chita

Kay poul

Nan kote ki fè cho:

Siw gen yon kote se ak van natirel sèlman wap itilize pou ba poul yo van bat pou pozisyone kay lan ant ès e wès kote solèy la pap fikse kay lan si kay lan anba yon gwo pye bwa bat pou pye bwa a pa enpeche van antre nan kay lan

Siw gen plis kay bat pou pa mete yo trò pre pou pa anpeche van sikile

Bat pou pa fè kay la trò ba sa ap pèmèt ou travay pi alèz anplis lap pèmèt kay la pi fre

Itilize materyo nan zòn ou epi bat pou fè lokal la swa pou ka netwayel pi fasil

Nan kote ki fè fredri ou ka itilize rido lè li gen fredri.. anplis ankò lap bon lew ap grandi ti poul yo pou anpeche van rantre lè yo piti apre pèmèt van rantre lè yo vin pi gran

Kay poul

Lè wap fe kay poul lan fè dal kay la pi long pase kay la pou lè gen lapli pou dlo pa rantre

Fè li yon jan pou dlo a koule rapid

Asire ke lòt bèt paka rantre nan kay poul yo

Se 2 kalite kay ou ka fè

1. Yonn pou poul yo pa soti
2. Yonn pou poul la ka soti lèl vle

Stocking densities (maximum)

(pou poul ki leve deyo se menm bagay la pou premye 3 semèn)

laj (semenn)	0 – 2 semenn	2 – 5 semenn	6 semenn- granmoun
Birds / m ²	30	20	5*
Birds / f ²	4	1-2	1/2

*poul ki gwo ap bezwenn plis espace

Byen asire kay la

Kite poul yo andan toutan pa
janm kite yo soti

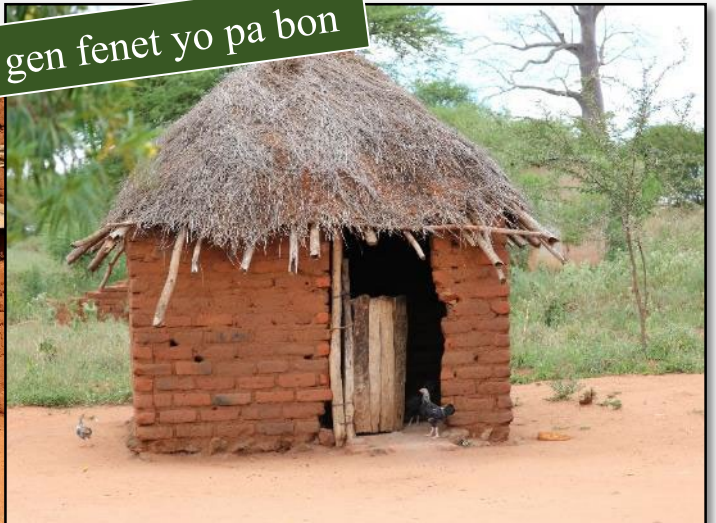
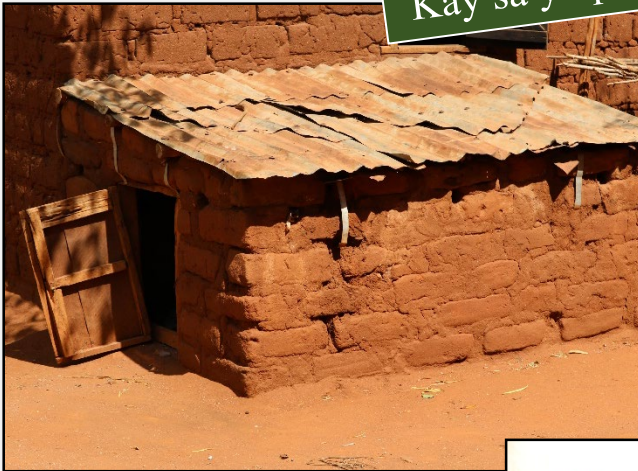
Ou dwe mete yon baraj jis pou
lòt poul pa vini nan lokal paw
la

Kay kote poul yo rete andan sèlman

Kay kote poul la ka soti deyo

Kay sa yo pa gen fenet yo pa bon

Poul ki lib ap bezwen lanbwaj pouki proteje yo pou soley pa fikse yo trop

Kay poul yo

Kote poul yo apral dòmi enpòtan ou ka fè kabann pol yo ak pay diri zèb tout sa ou wè kap fasilite w

Ou ka itilize pay pistach pay diri nenpòt bagay ki souf pou ti poul yo

toujou itilize pay ki pròp si li kòmanse sal ou ka chanje li ou ka pran pay ki sal la pou mete atè epi mete pay pròp nan kabann a poul

Siw pay a poul la ta mouye ranplasel

Men pi souvan ou pap bezwen chanje pay a poul yo

Ou ka chanje pay a poul se sèl lè ou gen nouvo lòt poul ki pral vin nan lokal la

Pay diri

Pay bwa

zèb

Sa pou konnen
nan pwodi poul

Kalite ti poul

Bat pou jwenn bon kalite poul

Eseye tout ras poul pou wè kiyès ou renmen

Mache plizyè kote pou wè kote ki pi byen leve poul yo
oubyen vann ti poul yo

Yon bon kalite poul dwe gen yn

zye ki ta sipoze limen trè vivan

tout pati kò li ta dwe fin geri

pye li dwe byen jòn

san defòmasyon

Bon kalite ti
poul

Ti poul sa yo pa bon

Lew ap pote ti poul yo

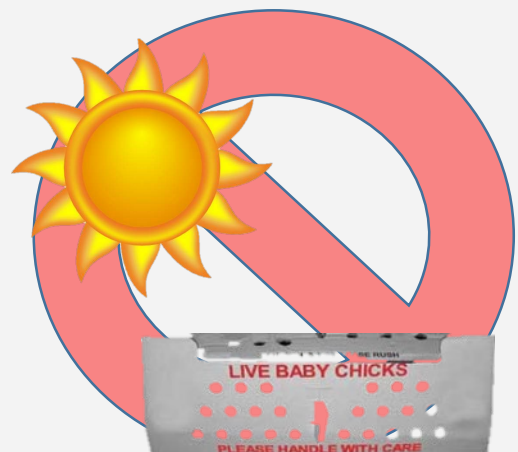
Fow asire ke lè wap pote poul yo pouw mete yo

Yon Kote ki pa fè ni cho ni frèt

Asire ke nan bwat ou mete poul yo a f149k van kapab
pase ladanl,se nan fason wap pote poul yo kap few wè
Kijan poul yo ye

Depi yo alez yo rete dousman si yo pa alez wap wè yo fè gwo
bri epi yap itilize plis dlo nan ko yo kap vin pèmèt yo dilate

Aprè lè ou rive avè yo nan jaden an fòw retire yo nan bwat yo
apre pouw jete bwat yo

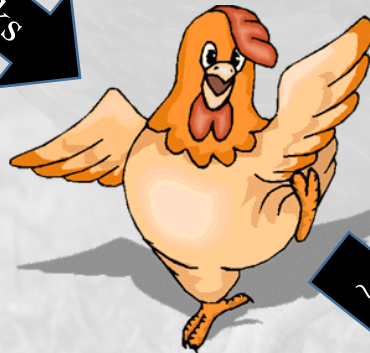
Fason yo grandi

Lèl fenk fè

2 Weeks

Lè lap grandi

~16 weeks

Lèl prè

Lè fenk fèt

Nan premye de semèn yo li enpotan pou moun kap leve ti poul yo fè plis atansyon sou yo pou yo kapab grandi byen fòk ou pwan atansyon sa pou tout kalite poul wap leve

6 Bagay pouw konnen lè wap leve poul yo

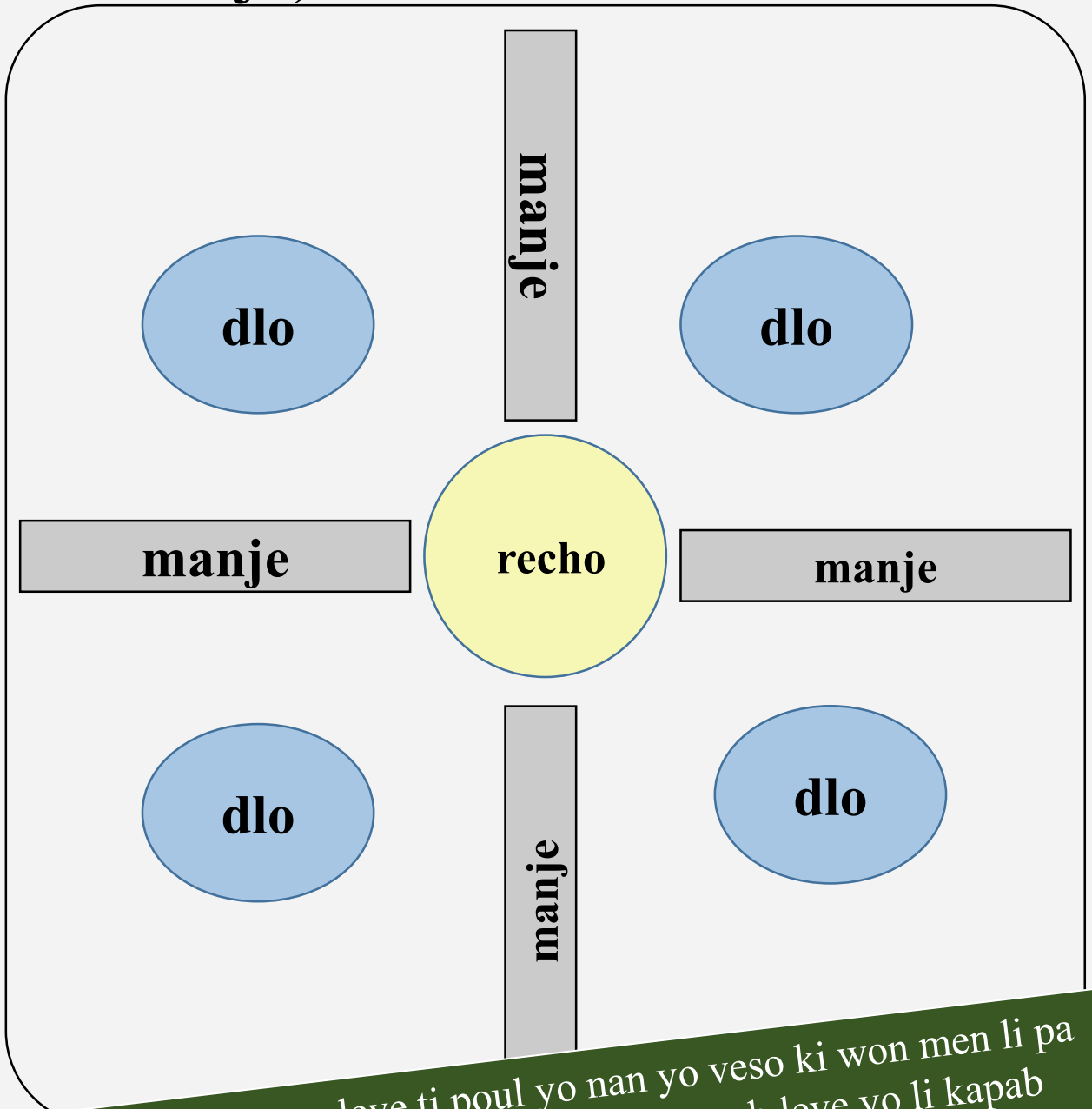
1. Kote ou pwal mete yo
2. Fòk ou gen recho
3. Fòk ou gen manje
4. Fòk ou gen dlo
5. Fòk ou gen limyè
6. Yon kote pou van pase

Lè ou vini ak poul yo fòk kote ou pwal mete yo a pròp epi fòk ou gen yon recho pouki chofe yo fòk ou genyen dlo ak manje

Koman pouw plase dlo ak manje (li enpotan pouw genyen anpil dlo ak manje)

Yo pi souvan ap leve ti poul yo nan yo veso ki won men li pa
oblige se nan veso won sèlman ou kapab leve yo li kapab
kare, triyang elatriye sof ke yo jwen manje, dlo lmyè ak recho
pou yo kapab chofe yo

Cho

Avan ou vini ak ti poul yo fòk kote ou pwal mete yo a ke tout bagay deja prepare pou yo

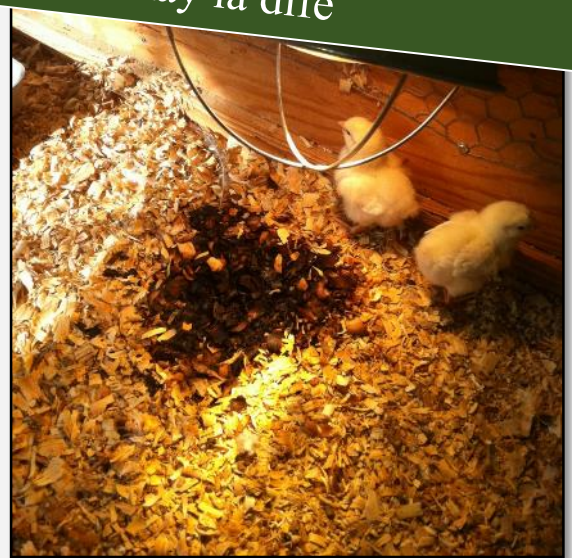
Wap bezwen yon recho poul kapab chofe tout chanm nan

Pi souvan moun yo konn itilize kouran, gaz oubyen chabon

Ou pa bezwen itilize lanp paske li pap kapab chofe tout chanm nan

Fòk ou fè atansyon ak bagay wap itilize pou chofe poul yo pa mete yo trò pre kote yo dòmi an li kapab ba kay la dife

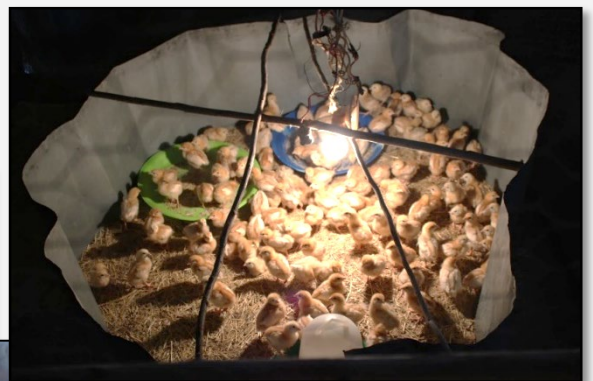

cho

Pa fè chanm kote wap kenbe ti poul yo a trò cho... toujou tcheke pou wè si recho a limen ou ka pase pou wè si chanm nan nòm al

Ou ka fè kote ou mete ti poul cho pou premye ti jou yo apre pou diminye nan chalè a

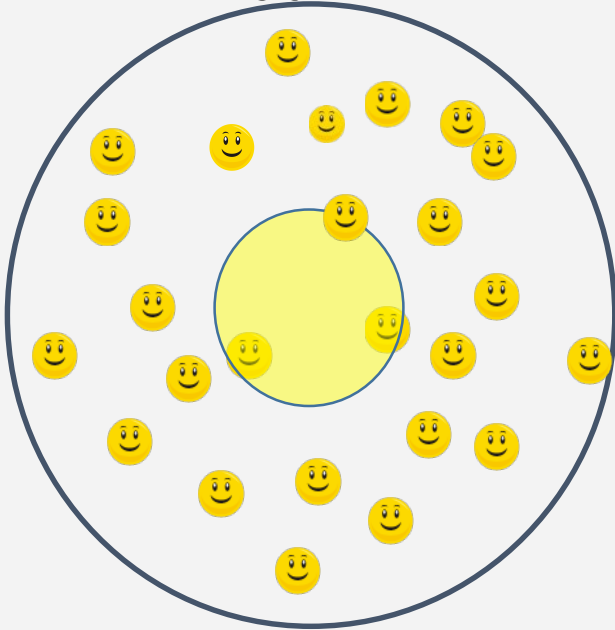
Van an pi bon pouw kenbe tanperati a yon chanm fòk chanm nan genyen bon limyè, bon van epi fòk van an pa genyen seren ladanl paske seren an kpab fè poul yo mal grandi

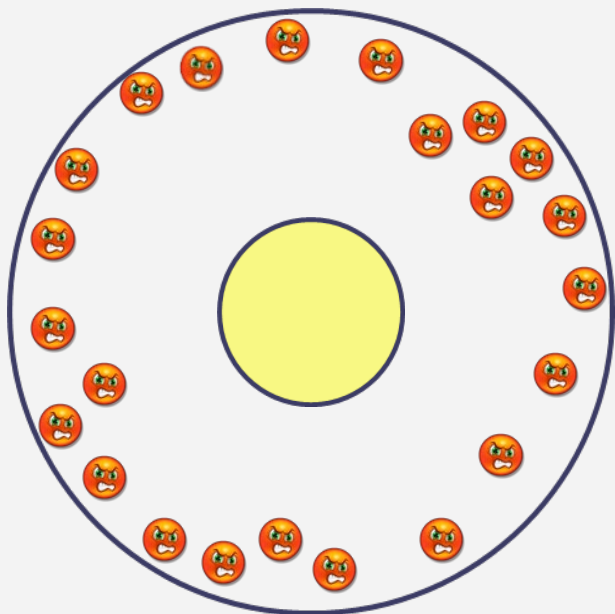
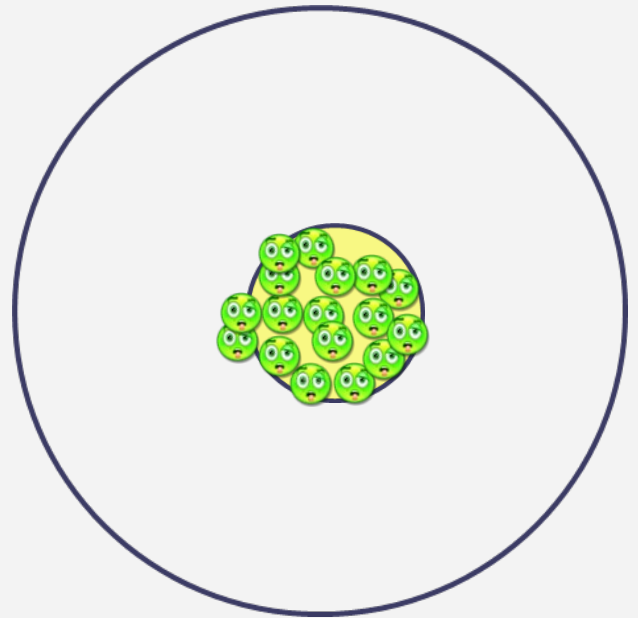

Fason pou ti poul yo kapab chofe

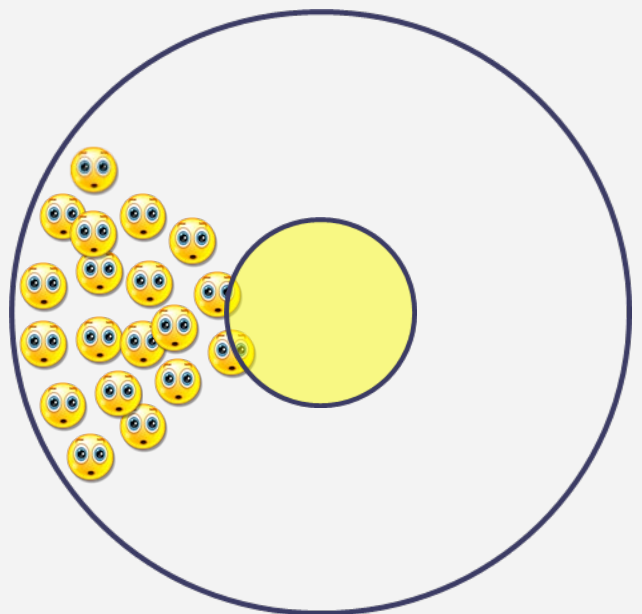
bon

Frèt

cho

Yon sèl bo₂₅

Manje ak dlo

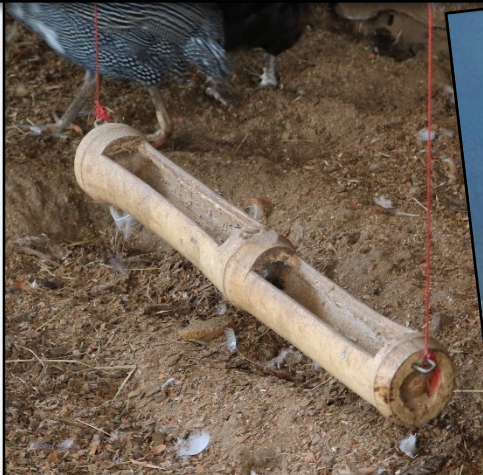
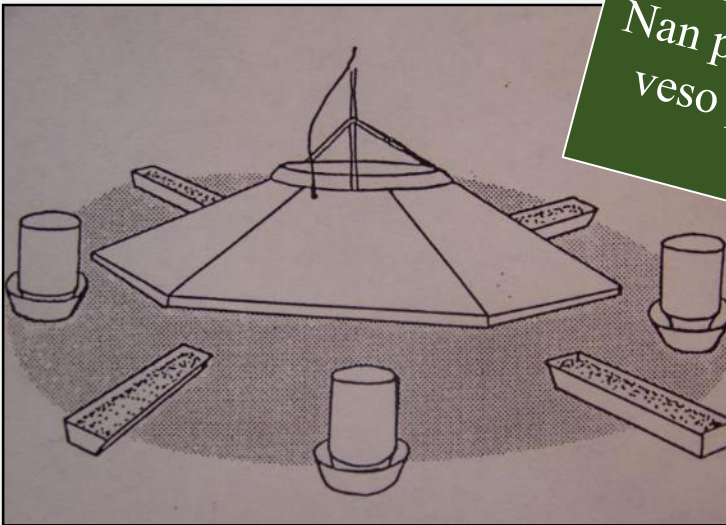
Li enpotan pou lè wap ba ti poul yo manje pou gen ase veso pou tout ti poul yo epi fòk ou asire ou gen ase manje ak dlo pou tout ti poul yo tou.. Toujou bat pou mete yon gren veso pre recho a..

Pa ba ti poul yo gro gren manje

Pa depanse anpil kòb nan achte veso ou ka itilize banbou oubyen galon dlo oswa galon lwil pou veso

Nan premye jou ti poul yo itilize anpil veso pou ti poul yo ka jwenn manje yo alèz

Manje ak dlo

Pou fasilite ti poul yo lèw fenk ap mete yo nan kay ou ka tou mete papye atè epi ou mete manje anwo papye a epi ou mete ti poul sou manje a pou yo ka jwenn manje a pi fasil..

Ou ka retire papye a apre yom 3 a 4 jou

Nan premye semèn nan ou plen veso a manje

Nan dezyèm senmen nan ou ka mete pifò nan veso a

Pou ti poul yo pa gaspiye manje a

Mete plizyè veso nan kay la pou ti poul ka jwenn manje alèz

Swiv ti poul yo pou wè si tout poul yo ap manje .

Veso wap ba ti poul manje fòk li nan wotè pou ti poul yo ka mache sou li lè yo grandi ou ka fè veso yo pi wo pou yo ka kanpe pou yo ap manje

Koman pou ajiste manje a poul yo

Nan
premye
semèn

Lè li ap
grandi

Manje ak dlo

Nan premye semèn nan fòk poul yo byen manje pa janm kite manje poul yo fini paske si manje a fini sa kapab fè poul yo mal grandi,

Pa janm kite dlo a poul yo fini, ba poul yo bon dlo trete fòk ou netwaye veso poul yo ap bwè yo chak jou

Li enpotan pouw pwan tèt ti poul yo pouw mete nan dlo a pou yo kapab wè kote dlo a ye

Si lè wap pote poul yo ou pwan plis ke yon jou lè ou rive avè yo

Piga ou kouri ba yo manje, ba yo dlo pou yo kapab ranplase dlo yo te pèdi a

Wotè veso dlo a

toujou bat pouw mete dlo a byen ba nan veso a pou ti poul yo

Lè poul yo fin byen konnen kòman pou yo bwè dlo a yo menm sèl, ou kapab fon ti moute wotè dlo a

Lè veso a pi wo li gen plis chans pou ti poul yo pa sal dlo a

Lè poul yo grangou

Lè poul yo kontan

<http://www.familiesraisingchickens.com/Chicken-Waterer.html>

Koman pou ajiste dlo a poul yo

Lèl fenk fèt

Lè lap grandi

Lèl fin grandi

Wotè veso a dlo a

Pou poul kap grandi veso a ta sipoze nan menm wotè ak lèstomak yo

Pou poul ki fin grandi yo veso dlo a ta sipoze nan menm wotè avèk do yo

Bon egzamp kòman pouw plase dlo ak manje

Ap grandi

Se lè yon poul komanse kale ze li fin grandi

Ap grandi

Li pa difisil pouw jere yon poul, yon poul kapab kontrole tanperati a kò li men li ka toujou bezwen yon ti chalè anba recho jiskaske li fin pouse tout plim li

Lè poul la fin grandi li kapab rete nan frede san problem sèlman fò li asire ke li pa mouye ni pou van ap vantel

Li pi bon pou bat pou kite poul yo anba kay jiskaske yo rive nan laj 4 semèn sa ap asire yo pa mouri paske yo ap jwenn manje ni dlo

Pou poul yo byen grandi bat pou manje poul yo pa janm fini

Toujou ranje wotè veso poul yo pandan yo ap grandi

Si veso a trò ba poul yo ap gate manje yo

Bat pouw gen ase espas pou tout poul yo ka manje ansanm

Li enpotan anpil pou poul yo jwenn dlo dri si li fè cho poul yo pa jwenn dlo yo ka mouri

Fòk dlo a toujou fre ni pròp

Poul yo konsome 2 fwa dlo ke manje

Veso sa ou wè la trò ba pou gro poul men li bon pou ti poul yo si ti poul ak gro poul ap grandi ansanm toujou mete veso a nan wotè a ti poul yo

anpeche gaspiye manje

Lèw gen ti poul mete veso a atè pandan yo ap grandi ou ka moute veso pou fatra ba tombe nan manje a

Ou ka mete anpil manje nan veso a pandan poul yo piti men lè yo grandi mete yon ti kal pou yo pa gaspiyel

Veso a trò ba poul yo ap gaspiye manje

Ranje veso yo pouw pa gaspiye manje

Mete pye bwa

Mete pye bwa nan kay poul yo pou yo chita sou li...lè yo jwen pye bwa yo pap chita sou veso yo lè sa yo pap twalèt nan veso a

Lew ap mete pye bwa toujou kale pye bwa pou wè si pa gen ti bèt ki sere anba yo

Lew pa gen pye bwa poul yo renmen chita sou veso manje yo lè sa yo ka twalèt nan ladanl

Bèt sovaj

Li genyen yon pakèt bèt sovaj deyò a

Chyen ak chat kap bat pou manje ti poul yo si pa gen moun kap veye yo

Rat

Zwazo

Tout bèt nan raje yo, koulèv chat mawon

Se lannwit bèt sovaj yo plis mache toujou bat pou ti poul yo yon kote byen sekirize avan ke moun kap leve yo a al domi

Me ki dezòd poul kapab fè antre yo

Me ki dezòd poul yo kapab fè

Ou kapab wè yo kòmanse ap manje menm pròp ze pa yo

Si ou wè yo kòmanse ap fè sa se pa yon bagay ke yo

Kapab kite fasil

Men kisa ki kapab koz yo fè sa

Yo pap byen manje

Yo pa gen anyen pou yo fè

Toujou bat pouw wè si pa genyen nan poul yo ki domaje, ou ka koupe

Bèk yo pou enpeche yo fè dezòd

Sa c lè poul yo konn ap ankouple ki koz sa konn rive yo men pafwa lè ou wè sa ap rive ou sipoze mete mal yo yon kote pou evite jan de problèm sa yo, men fòk ou toujou mete yo avè poul yo nan semèn nan jis pou yo kapab ponn

bèk poul sila a trò long li enpechel manje men ou kapab pwan yon tayzong pou ou koupel

Poul kap fè ze e
poul ki pou manje

Prodiksyon ze

Se lè yon poul rive nan laj 18 a 22 semèn li ka pare pou li kale ze men konsa tou Li ka kòmanse kale ze a pati 16 semèn

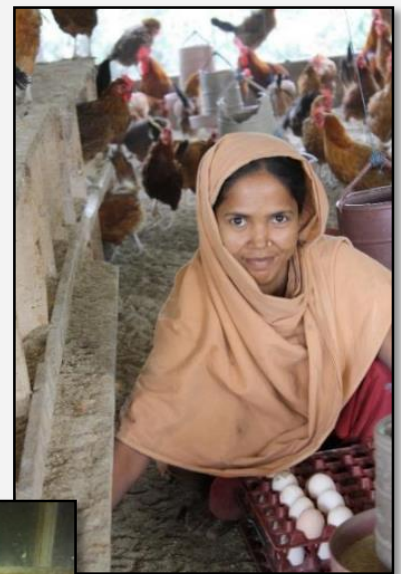
Li pran plis tan pou gro poul yo kale ze ke poul ki pi chèch yo
Fòk ou toujou gen dlo ak manje

Dlo enpotan anpil paske li jwe yon gwo wòl nan ze a si yon poul pase yon pil tan nan jounnen an san dlo sa ka redi prodiksyon ze a

Fòk ou mete yon bwat kote poul yo ka kale ze

Yon bwat ka sevi 6 poul siw gen plis poul fòk ou genyen plis bwat

Bat pou mete bwat la nan lonbwaj pou ankouraje poul yo pou itilizel

Prodiksyon ze

Ou pa bezwen anpil mal pou pwodi ze ou ka mete yon grenn male pou chak 10 a 12 femèl

Li pran 24 a 27 èd tan pou yon poul fòmè yon ze

Poul yo itilize kalsyòm pou pwodi yon ze lew ap ba poul yo manje ba yo manje ki gen kalsyòm ladanl pou ede yo ranplase sa yo pedi a

Toujou pase gade pou wè si dlo a poul yo fre paske dlo ki cho ka ba poul yo problèm nan zo

Program limyè

Fòk poul yo anba limyè 24 sou 24 pou premye 4 jou yo

Aprè ou ka redi limyè a 20 sou 24 pou res 3 jou yo

Nan dezyèm semen nan ou ka ba yo 16 zèd tan limyè

Aprè dezyèm semèn nan ou ka ba yo solèy

Men siw ka, li ta bi pou grandi poul yo anba 8 èd tan kouri pou jis yo fin grandi

Program limyè (siw pa gen kontròl limyè)

laj jou	1-4 jou	4-7 jou	8-14 jou	15+ jou
Kantite limyè	24 trèd tan	20 èd tan	16 èd tan	solèy

Si li posib pouw ba poul 14 a 16 èd tan limyè pou ankouraje poul yo ponn ze

Pou kap leve nan kaloj

Li pemet ou plis poul nan yon kote ki piti

Li pemet yo pa nan kontak ak tik obyen ti bet ki ka sere nan plim yo

Ou gen plis chans pou pa pedi ze

Anplis yon an sekirite

Bat pou pa mete trop poul pou yo pa mal
alez

Poul kap leve nan kalòj

Kay sa fèt avèk planch, bwa yon ti filfè ak yon tapi ou ka itize saw gen pou fè yon kay epi ou mèt itilize twalèt yo poul yo pou mete nan lokal li

Kay sa gen espas pou poul yo mache epi li gen bwa pou poul yo chita

Lè wap fè depo
ze

Le ze ap kale

Li pran 21 jou pou yon ze kale siw gen yon poul kap leve yon ti poul li kale ze nan moman yo se pou sa ou ka itilize yon aparèy pou kale ze yo pou poul la toujou ap kale ze

Bon tanperati aparèy la se 37.5C (99.5F)

Siw gen yon aparèy metel yon kote ki pa gen solèy ki gen fenèt avèk sekirite

Bon imidite a se 55% oubyen 28.5C (83F) limyè imide

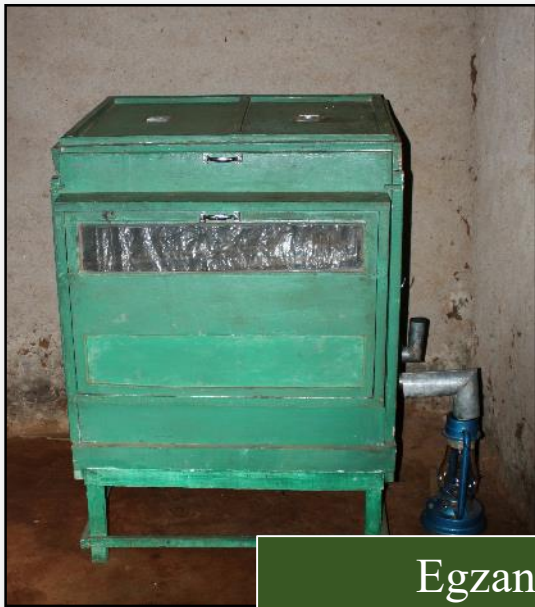
Toujou gade pou wè si aparèy la gen dlo pou li byen fonksyone

Fòk ou vire ze yo nan aparèy la 4 a 8 fwa pa jou apre 16 jou ou pa bezwen vire ze yo ankò

Lè ze ap kale

Pi fò aparèy yo se ak kouran yo sèvi men wap jwenn sa ki sèvi ak lanp gaz siw ap sèvi avèk yon konsa toujou vante gaz ki nan chanm paske li touyee lòt ze yo anplis li ka ba moun ki rete nan kay la problèm

Egzanp aparèy lanp a gaz

Incubation Table

Species	Days	Temperature	Humidity
Chickens	21	37.5°C (99.5°F)	55-60
Ducks	28	37.5°C (99.5°F)	55-60
Quail	17-18	37.5°C (99.5°F)	55-60
Geese	30	37.5°C (99.5°F)	60
Turkey	28	37.5°C (99.5°F)	55-60

Utilize pou
kale ze

Itilize poul pou kale ze

Pouw wè ki poul ki ka kale plis ze chwazi yon poul ou wè ki renmen chita sou ze ki pa renmen leve

Yon poul ki agasew lèw bat pou level sou ze a

Yon poul ki manke plim sou lèstomak li

Itilize poul pou kale ze

Mete poul yo yon kote bèt sovaj pap jwenn yo

Ba yo dlo ak manje

Yon kote van sikile

Mete ti poul yo yon kote ki gen sekirite

Yon kote bèt sovaj paka jwenn yo lajounen kou

Lannwit fèmen yo kote ak manman yo

Asire ke ti poul yo ap
jwenn manje ak dlo lè
yo fin fèt

Koman pou mete ze nan depot

Mache pran ze 2 a 3 fwa pa jou

Lew ap mete ze nan depo asire ke bout anba ze a ap pike anlè

Mete ze ki pral kale yo yon kote ki fre yon kote solèy pa fikse sou yo

Pa kite ze nan depo pou plis ke 7 jou

Ou ka toujou mete plizyè ze anba yon poul pou kale menm si se pa poul la ki te pwodi ze a

Sa ki koz yon ze pa kale

Siw wè yon ze pa kale me sa ki ka koz sa

Ou te kite ze a nan depo a pou trop tan

Ze a ka sal oswa li gen yon ze ki degoute sou li ki ka anpeche ze a respire

Ze a ka kraze

Ou te kitel nan solèy

Siw wè yon ze pa kale ou ka tann yon konbyen jou aprè pou ouvè ze a pou wè si li te komanse ap fòmè

CHICK EMBRYO DEVELOPMENT

COBB-VANTRESS, INC. • P.O. Box 1030 • Siloam Springs, AR 72761 • USA • Tel: 479.524.3166 • Fax: 479.524.3043 • info@cobb-vantress.com

COBB EUROPE LTD • Oyster House, Severalls Lane, Colchester, Essex, UK • Tel: +44 1206 835835 • Fax: +44 1206 756864 • info@cobb-europe.com

COBB-VANTRESS BRASIL, LTDA. • Rodovia Assis Chateaubriand, KM 10 • CEP: 15110-000/Caixa Postal 2 • Guapiçaba-SP-Brasil • Tel: +55 (17) 3267 9999 • Fax: +55 (17) 3267 9992 • cobb.info@cobb-vantress.com.br

COBB-VANTRESS PHILIPPINES INC. • 5/F 8101 Pearl Plaza, Pearl Drive • Ortigas Center, Pasig City Philippines • Tel: +63 2 634 3580 • Fax: +63 2 634 3588

www.cobb-vantress.com

L77030.02

Seleksyonne bon ras poul

Rasyal

Gwosè yon poul avèk jan li pwodi ze ap depan de ras li
Pou poul kap pwodi ze wap bezwen yon poul ki pa gen
anpil vyann ki gen jarèt long poul sa yo pa bezwen anpil
manje pou yon prodi ze

Poul pou kale ze
wap wè yo pa gen
anpil vyann

Sa se 2 kalite poul yon poul
lokal avèk yon poul modèn
yo manje menm manje men
wap wè poul modèn nan pi
gwo

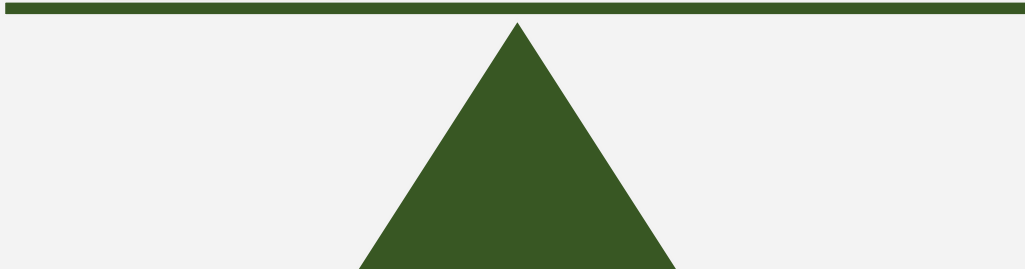
Ki kalite poul ou vle gade

Se 2 kalite poul li genyen, yonn pou vyann yonn pou ze
Siw wap chwazi yonn pou vyann fòk ou konnen li pap
pwodi anpil ze

Siw wap chwazi yonn pou ze fòk ou konnen li pap gen
anpil vyann sou li

2 poul sa yo leve asanm
yo manje menm manje
men wap wè poul
modèn nan pi gwo ke
poul ki pou pwodi ze a

Enfòmasyon pouw konnen

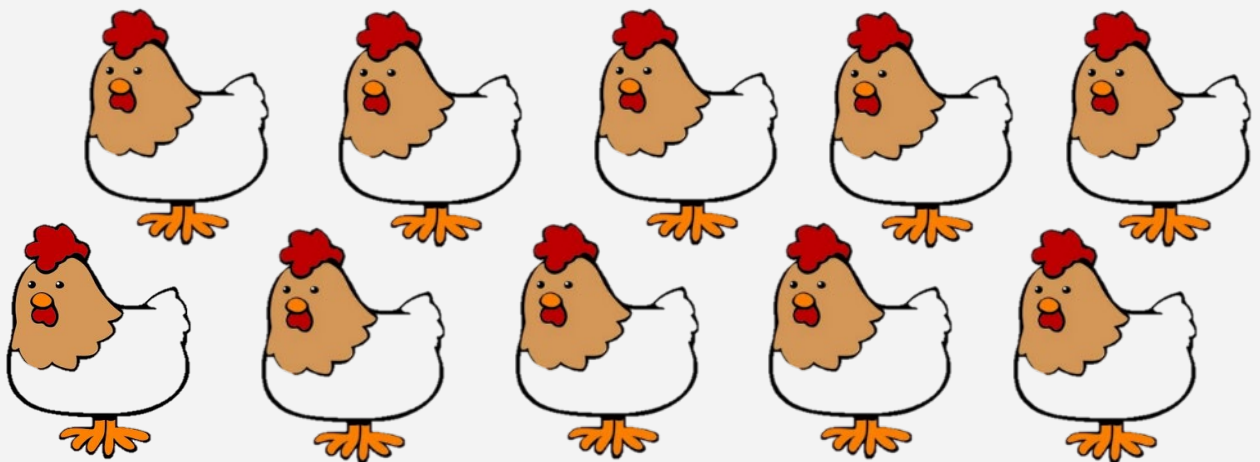
Toujou fè yon bidjè ke ou vle reyalize

Toujou bat pou mal yo byen ak femèl yo dri

Veye poul yo pou wè ki poul ki ansante ni sa ki malad

Kenbe sèl poul ki ansante yo retire poul ki malad yo

Wap bezwen plis femèl ke mal pou chak 10 femèl ou
gen wap bezwen yon sèl mal

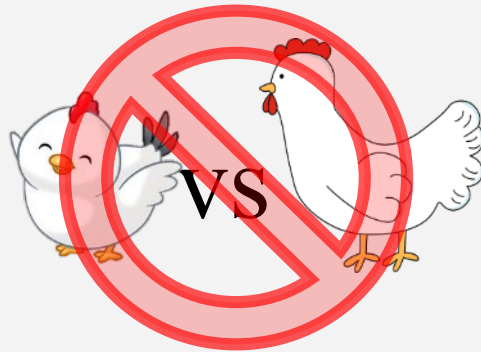

Efomasyon pouw konnen

Pa konpare poul ki pa nan menm laj

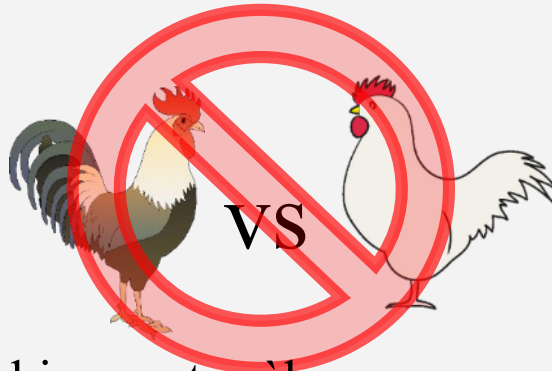
Si wap chwazi yon poul nan laj fòk ou konnen ki kalite poul ou bezwen si se yon pou ze obyen pouvyann

Egzanmp ou ka chwazi yon poul pou vyann nan laj 12 semenn men yon pou ze ou tann pou le poul komanse ap kale ze

Pa kompare poul ki pa nan men ras

Egzanp yon poul pou ze avek yon poul pou vyann

Chwazi poul ki ansante sèlman

Retire tout poul ki malad yo oubyen ki pa ansante

Gade tet poul lan pou wè si tèt li byen limen si tèt li fè yon Ti nwa pa chwazil paske sa ka yon sin ke poul la malad na kè

Seleksyone pou pou vyann

Kòman pou mezire poul yo

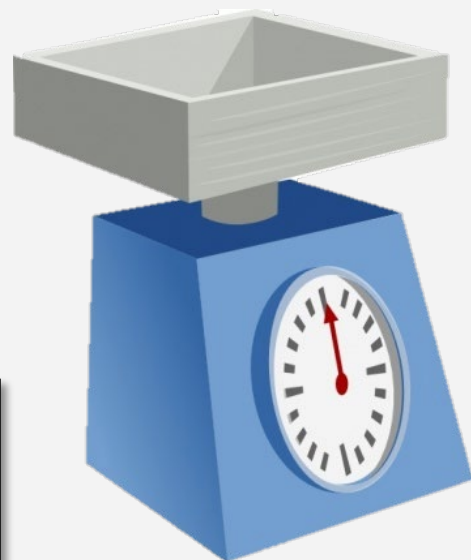
Kijan poul yo ap grandi

Manje

Konfimasyon

Sante

Gwosè lè li fin grandi

Kijan poul la ap grandi

Li fasil pou kontrole poul kap grandi

Poul ki pou vyann yo grandi rapid

Yon sel bagay pou fè gade pouw wè si se vyann kap plen poul lan

Toujou tcheke poul yo nan laj 14 a 35 jou

Manje

Li gen yon bagay ou ka fè pou wè kijan manje ap grandi poul yo

Egzanp pou chak 3kg manje ou ba yon poul li ta sipoze pwodi 1kg vyann

Ou ka eseye sa sou yon poul oswa sou plizyè poul

konfime

Poul ki pou vyann yo sipoze gen bon kô

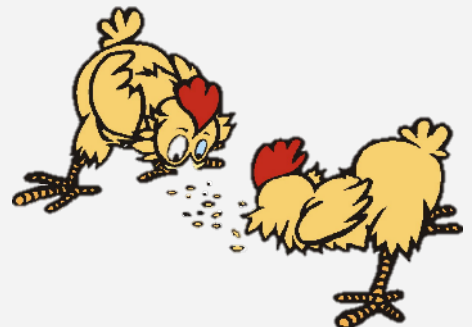
Fòk li gen

Gwo do

Gwo lèstomak

Gwo kò

Gwo jarèt

Seleksyone poul pou fè ze

Kòman pou mezire poul yo

Kòman li pwodi ze

Konfime

Sante

Gwosè lè li fin grandi

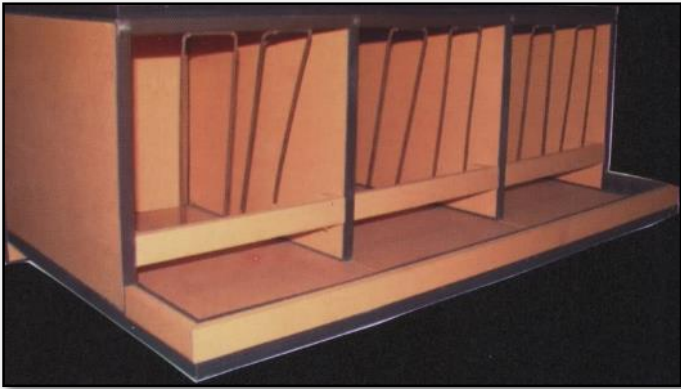

Pwodiksyon ze

Itilize poul ki byen prodi ze sèlman

Swiv byen kòman poul yo pwodi ze

Itilize yon baraj pou fè poul yo rete andan kay yo

Baraj la bon pou idantifye
ki kalite ak kombyen ze
poul la prodi

Chwazi poul ki kòmanse pwodi ze bonè

Chwazi poul ou wè ki fè plizyè jou lap pwodi ze avan li pran yon pòz

Retire poul ou wè ki kòmanse ap pèdi plim li lè li fin pwodi ze

Retire poul ou wè ki pa pwodi bon gwosè ze

Pwodiksyon ze

pa chwazi poul kap leve ti poul pou li kapab kale ze
Paske poul pa pwodi ze le ap leve ti poul

Konfime

Fòk yon poul gen bon kapasite
pou li ap pwodi ze byen
Fòk poul la
Gwo
Long
Près
Pou li kapab byen pwodi

Sante

Chwazi poul ki an bòn sante sèlman
Retire tout poul ki malad

Idantifye yon poul
ki bon pou kale ze

Sa pou veye nan poul kap
byen pwodi

Mal pwodi

Byen
pwodi

Sa pou veye nan poul kap byen pwodi

Mal pwodi

Byen pwodi

Sa pou veye nan poul kap byen pwodi

Mal pwodi

**Byen
pwodi**

Sa se poul ki kòmanse rantrè nan laj ki gen pye jòn

Sa pou veye nan poul kap byen pwodi

Mal pwodi

Byen pwodi

Sa se poul ki kòmanse rantrè nan laj ki gen pye jòn

Sa pou veye nan poul kap byen pwodi

Mezire konbyen dwèt on ka mete siw paka mete plis ke 3 dwèt pou la pap byen pwodi

byen
pwodi

Mal pwodi

Mezire konbyen dwèt ou ka mete siw paka mete plis ke 3 li pap
byen prodi anplis fok li souf e djanm

Sa pou veye nan poul kap byen prodi

Byen prodi

Mal prodi

Kalite manje pouw
ba poul yo

Dlo

dlo enpotan pou poul yo anpil poul yo ap toujou bezwen
dlo fre pou yo bwè

San dlo poul yo paka pwodi ze

Pa ba poul yo dlo sal paske li ka fè yo malad

Ba poul yo bon dlo trete

Sa bon
Poul yo ka bwe landanl
me yo paka sal li

Sa Pa bon
Dlo a sal li trò ba poul yo ka moute
sou li
Sèl si ti poul yo ap bwè landanl ou ka
kitel men fòk ou proptel dri

Men poukisa pou ba poul yo bon manje

Pi bon sante

Plis ze

Poul yo grandi pi rapid

Equilibrer une

Mais	50
F. Poisson	20
T. Soja	5
T. D'arachide	5
T. Palmiste	10
Coquillage	10
Sel	0,5
Methionine	1
Premise	2,5

Bon manje gen senk bagay ladanl

1. Proteyin
  2. kaboydrat
  3. gwès
  4. Mineral
  5. Vitamin
- } enèji

Proteyin

Proteyin se yon bagay ki enpotan pou poul yo se li ki pral pèmèt poul yo grandi byen e pouse bon plim ou ka trouve proteyin nan

Tout kalite pwa

Pistach

Manje ki gen pwason ak vyann

Legim ak kasav

Proteyin ak enèji pou poul kap pwodi vyann

laj(semèn)	0-3	3-6	6-8
proteyin %*	22-23	20-21	18-20
Enèji kcal/kg	3,200	3,200	3,200

Proteyin avèk enèji pou poul kap pwodi ze

laj (semèn)	0-6	6-12	12-18	18 a premye ze	Prodiksyon ze
proteyin %*	18-20	16-18	15-17	17-18	16-18
Enèji kcal/kg	2,850	2,850	2,900	2,900	2,900

*sa depan de kalite proteyin

3% a 4%

kalsyòm

0.5% Phosphorus

Sonje kantite manje poul yo ka manje diminye lè solèy la trò cho 32°C (90°F)

Si li trò cho fòk manje yo gen plis proteyin 37°C ( )

Vitamin ak Mineral

Vitamin ak mineral enpotan pou poul kap pwodi ze
Li pèmèt zo poul lan byen devlope

Enèji

poul yo bezwen enèji pou yo grandi ni pwodi ze li bon

Pou ba poul yo fòs

Les glucides

Les glucides se nan kalite manje sa wap jwenn plis enèji pou poul yo

Wap jwenn nan mayi diri patat ak lòt manje ou ka plante

manje ki gen grès

manje ki gen lwil nan li bon pou poul yo paske sa ede yo poul yo gen enèji

Approximate daily water consumption (ml) per bird

Age (week)	Layer	Modern Broiler
1		65
2		120
3		180
4	100	245
5		300
6		330
7		400
8		
9		
10		
11		
12	160	
13		
14		
15		
16		
17		
18	200	
19	220	
20	250	
21 and up	270	

*Hot weather will increase water consumption

Approximate daily feed consumption (grams) per bird

Age (week)	Layer	Modern Broiler
1	10	21
2	15	50
3	20	95
4	25	135
5	30	170
6	40	190
7	45	200
8	50	
9	55	
10	60	
11	65	
12	70	
13	75	
14	80	
15	85	
16	90	
17	100	
18	105	
19	110	
20	120	
21 and up	130	

Byen plase manje

Mete manje a yon kote ki asire ni pa gen rat
Epi mete manje a chita sou yon bagay

Melanje manje a

melanje manje ou deja gen lakay ou avèk sa ou achte
nan mache

Lè sa siw pa gen yon bagay lakay ou ou ka achtel nan
mache a

Pou Poul yo jwenn tout vitamin yo bezwen

Siw ka blende oswa pile
manje a pou ti poul yo ka
manje

Melanje manje

Fòk ou melanje plizyè manje lèw fè sa poul yo jwenn tout vitamin ak proteyin yo bezwen pou yo byen pèfòme

Yon manje ki bon pou poul yo se yon manje ki gen 40% proteyin melanje ak lòt kalite manje

Separe manje

Lèw separe manje poul yo ka chwazi ki kalite manje yo vle manje

li enpotan pou ba poul yo manje zo ou ka kraze zo epi mete nan manje a poul yo

Itilize saw deja genyen

Enèji

Itilize manje ou ka plante tout manje bon diri patat
kasav mayi tout manje sa yo ap bon

Manje ki ka ba poul yo fòs ak kouraj

Itilize saw genyen

Proteyin

lè wap itilize pwa pròpte pwa avan ou ba poul yo manje li

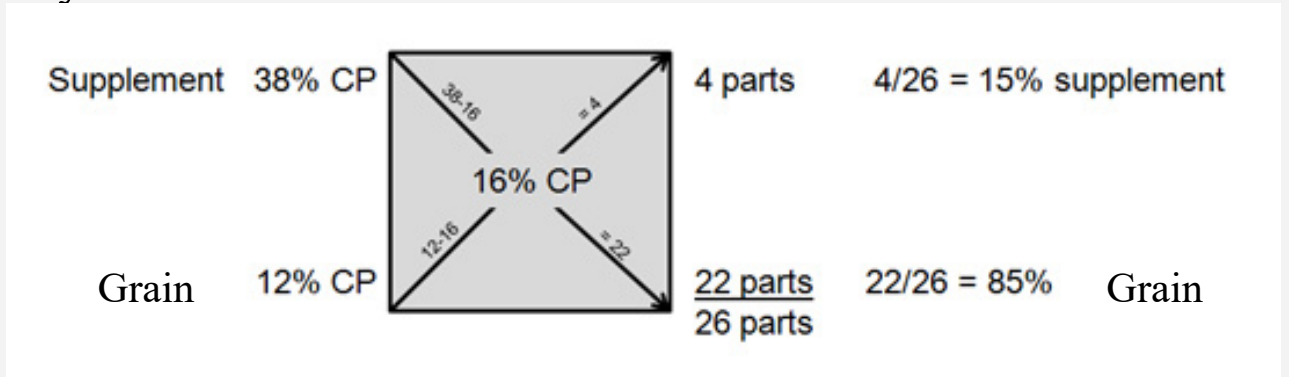
Manje pwason bon pou poul yo men pa ba yon anpil paske li ka fè ze poul yo gen move gou

Toujou ba poul yo manje ki gen vyann

Kòman pou melanje manje pou yo

Itilize foto sa pou wè kòman pou melanje manje a pou yo

Basic Layer Diet (1 kilo)			
Ingredient	<8 weeks	8-17 weeks	18+ weeks
Ground corn	500 g	575 g	600 g
Toasted ground soy	440 g	360 g	325 g
Bone meal	55 g	60 g	70 g
Salt	5 g	5 g	5 g

li te gen yon gwoup misyonè ki te Pa pou yo manje konsa

- 50%-mayi
- 10%-Pistach
- 6%-pwason
- 15%-manje ki gen farin
- 19%-palm kernel gato

*se manje sa yo te ba pou yo

Basic Meat Bird Diet (1 kilo)		
Ingredient	<4 weeks	>4 weeks
Ground Corn	485 g	565 g
Toasted ground soy	480 g	400 g
Bone meal	30 g	30 g
salt	5 g	5 g

Maladi a poul yo

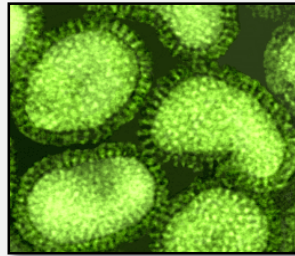
With assistance from
Dr. Nathaniel Tablante, Professor and Extension Poultry
Veterinarian, University of Maryland
and
Dr. Daniel Bautista, University of Delaware, Lasher Lab

Maladi

Tout sa ki enpeche yon bon fonksyon nòmal se yon maladi

Se 3 bagay ki ka koz yon maladi

ajan

Hòte

anviròman

Epa tout maladi ki soti nan mikròb li ka soti nan kondisyon wap leve poul yo

Maladi

Mikròb

Mikròb ka kòz anpil maladi men li ka trete fasil

viris

Viris ka koz anpil maladi ou paka trete yon viris yon sèl bagay ou ka fè se pran anpil prekosyon pou sa pa rivew

Maladi pye

Pa gen yon bon remèd pou sa men ou ka eseye tretel

**Antibiotics only
work against
bacteria!**

Chimik

Se lè kote poul yo ap demere a pa pròp yo ka vin an kontak ak pwodi chimik egzanp pwazon rat

Bagay ou ka eseye fè se proteje poul yo

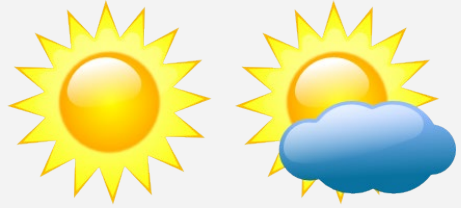
Gade pouw wè si manje yo fre

envirònman

Tan

Tanperati
imidite
van

Sezon

Bon lokasyon

Kay poul yo

Proteje manje poul yo

Pou van lapli ak solèy pa fikse yo

**Pa ba poul yo
manje gate**

<http://www.rspb.org.uk/community/wildlife/f/2543/t/110087.aspx>

jesyon

Pou gen jesyon fòk ou toujou tcheke

Bon kalite manje

Bon limyè

Bon van

Bon dlo

Gran espas

Sante

Vaksen ak remèd

Byen sekirize poul yo pou moun ak lòt poul pa fè yo malad

Sa pou veye

Men kijan ou ka wè si yon poul malad

Ou ka wè li fèb lap tramble tèt li ap vire oubyen li paralize

Zye li ka kòmanse anfle tèt li chanje koulè oubyen ou wè poul yo ap mouri

Vin abitye avèk yon poul ki an bòn sante pou ka idantifye yon poul ki malad

Lòt ka maladi

Ap mal pwodi ze

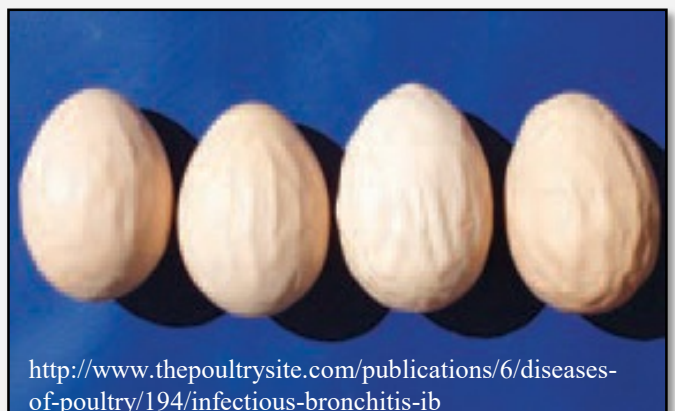
Dyare ak mòtalite

Pa vle manje

Plim li pa nòmal

Touse mal espire

Ap ran flim

Sa pou veye

Sa pou veye

Nòmàl

Lè li pa nòmàl

Maladi ou jwenn pi souvan nan poul yo

With assistance from
Dr. Nathaniel Tablante, Professor and Extension Poultry
Veterinarian, University of Maryland
and
Dr. Daniel Bautista, University of Delaware, Lasher Lab

Newcastle Disease (Ranikhet)

– Paramyxoviridae virus (RNA virus)
virus sa kòz

Visaj a poul yo anfle

Pye li vin rouj

Mal respire

Nen/bouch/zye ran flim

Zye li gen kras

Touse

Fè atasyon maladi sa ka afekte moun

Sa pou fè pou anpeche sa

Plis sekirite

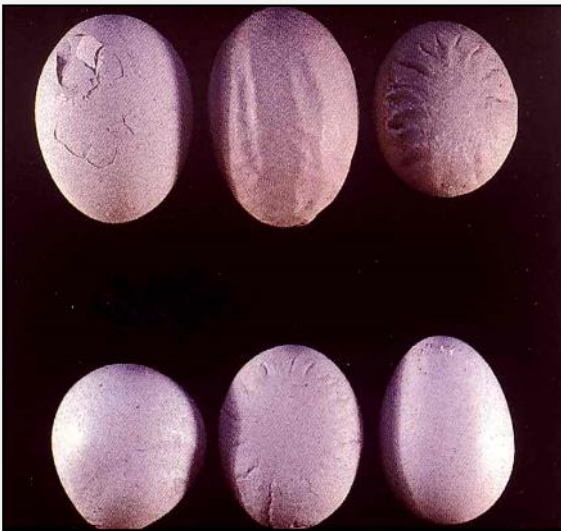
Vaksen

dezenfèkte zòn ki te gen maladi a

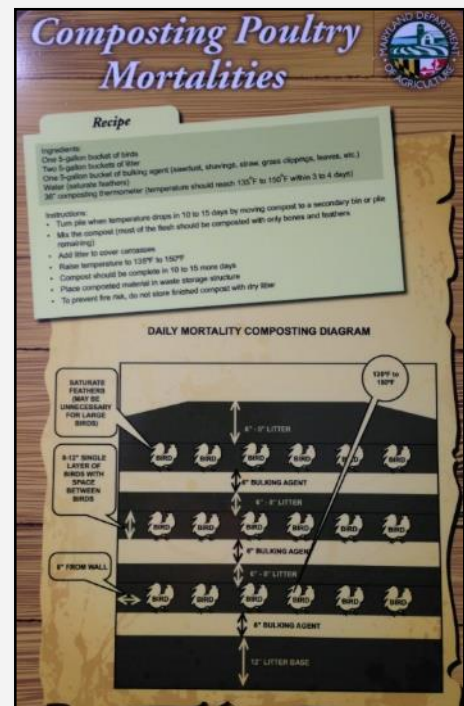
Elimine tout poul ki gen maladi a

Byen tere poul yo

Netwaye lokal ou

Ze ou wè ki pa nòmal ka
yon sin de nouvo maladi

grip

Se yon viris ki rele Orthomyxovirus

Wap plis wè se 2 branch nan maladi ki atake poul ki se H5 ak H7

Li afèkte prèske tout poul yo

Li ka afèkte moun

Patojèn wo

Move siy nan poul yo

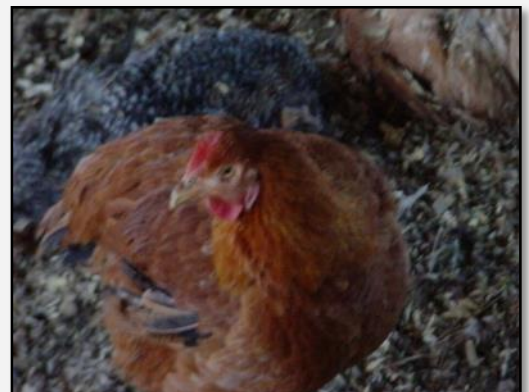
mòtalite

piti patojèn

Li mal respire

piti mòtalite

Men ki siy pou veye

Si poul la ap touse ap goumen pou li pran souf

Li gen diare koulè vè li pa vle manje li mal
pwodi ze oubyen

Pedi pwa

Sa pou fè pou anpeche sa

Plis sekirite

Dezenfekte zòn nan

Elimine tout poul ki malad

Byen tere yo

Netwaye zòn nan

Siw ap tere poul yo asire ou pa
tere yo yon kote pou yo
kontamine dlo nan zone nan epi
tere yo fon pou lòt bèt pa leve yo

Note: wild waterfowl (ducks and geese) are natural reservoirs
of AI virus

Maladie de marex

Se yon viris ki rele *Alphaherpesvirinae*

Wap wè maladi sa nan poul ki gen plis ke 16 semèn

Wap plis wè maladi sa fè poul yo paralize nan zèl yo men konsa tou li ka atake pye poul yo tou

Yon lòt fòm nan maladi sa se li fè plim a pou yo anfle chanje koulè

Li fè yo gen gwo boul nan kò yo

Yon lòt siy ankò li chanje koulò zye poul yo ki ka fè poul avèg

Sa pou fè pou anpeche sa

Plis sekirite

Vaksen

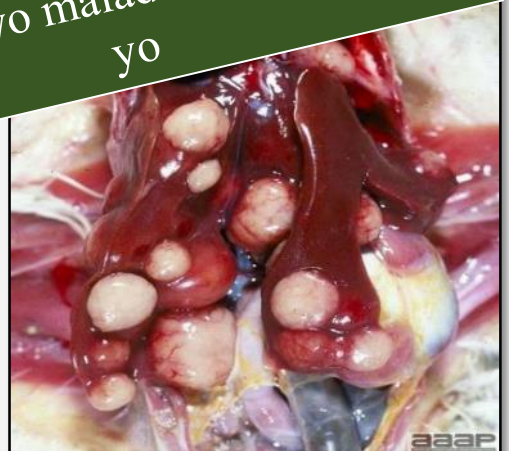
Dezenfekte zòn nan

Elimine tout pou ki malad yo

Byen tere poul yo

Netwaye zone nan

Men ki gwo maladi sa fè nan poul yo

Maladi ki fè poul yo mal respire

Mycoplasma gallisepticum

Secondary *E. coli* infection is common

Poul yo pran maladi nan ze oubyen nan yon lòt poul

Maladi ki fè poul yo mal pou respire

Siy

Maladi sa fè poul yo touse visaj yo anfle nen yo ap ran flim ze yo defòme

Mal pwodi ze

Kòman pou anpeche sa

Achte poul nan zòn ou konnen ki pa gen maladi sa

Ba poul yo manje ki gen remèd Tylan oubyen Gallimycin

Remèd sa ka ede poul yo men li pap fin trete yo

Men fè atansyon paske tout vaksen pa bon pou poul yo

Menm lè ou fin ba poul yo remèd pou maladi a yo ka toujou afekte lòt poul

Li ap pi bon siw elimine poul la paske lap koute tròp kòb pouw trete li

Maladie enfekte

Birnavirus ki koz maladi sa

Maladi sa afekte ti poul yo sèlman

Gwo poul yo paka pran maladi sa

Maladi sa ka fè anpil tan nan lokal a poul yo

Ti bèt nan zòn nan ka pote maladi sa nan yo pou plis ke 2 mwa **koman pou enpeche**

Men ki siy pou veye

fatig

dyare

Ap pike zèl li

Vant li anfle

Ou pa ka trete maladi sa

Ou ka ba poul yo vasken bonè pou sa pa rive yo

Ou bezwen bon plis sekirite

volay

volay imid nan bouch toujou
tire poul yo

Caused by *Avipox* virus

Se 2 kalite valay ki gen
volay nan kò

Wap wè bagay ap leve nan kò a poul

Volay imid

Oubyen ou wè se nan bouch a poul la li leve

Koman pou anpeche sa

Ba gen trètman pou sa

Ou ka ba poul yo vasken bonè pou anpeche

Kontrole moustik

Plis sekirite ak pròpte

Parasites andan

Ver rond (Ascarids)

Vè ki gen cheve (kapikilari)

ver caecal (Heterakis)

Ver de bande (Cestodes)

Men ki siy pouw veye

Le ver a cheveux

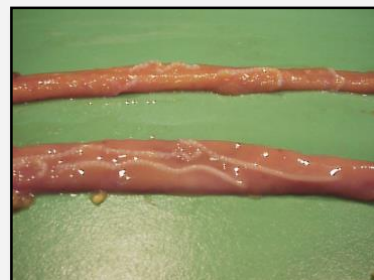
Veye pouw wè si poul yo ap byen grandi ap byen pwodi ze

Kòman pou anpeche sa

ba poul yo remèd pouw vè ou ka mete remèd nan manje a poul yo

Remèd ki rele piperazin bon pou vè rond ak vè caecal

Fenbendazòl bon pou ver rond ver caecal ak ti vè ki gen cheve

La coccidiose

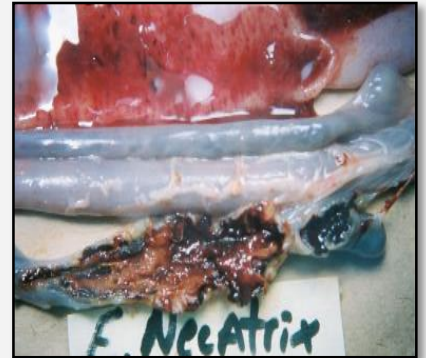
Maladi a rele *Eimeria sp.*

Wap jwenn maladi sa nan 9 kalite poul :

acervulina

maxima

tenella

Wap jwenn maladi sa nan 7 kalite kòdenn

Poul yo jwenn maladi sa nan twalèt ak lòt poul yo

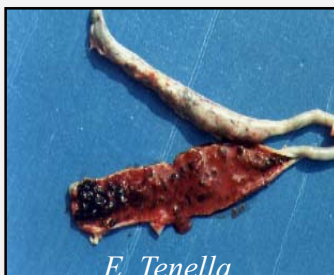
Intestinal coccidiosis (caused by *E. acervulina*, *brunetti*, *maxima*, and *necatrix*)

Li fè poul yo pèdi pwa

Tèt kòk la piti

Mal pwodi ze.

Pye yo pèdi koulè

Coccidiosis

Cecal coccidiosis *E. tenella*

mòtalite

Fèces sanglantes

Pèdi koulè nan tèt li

Plim li pa nòmàl

Pa vle manje

Kòmman pou anpeche sa

Bon jesyon

Mete (coccidiostats) nan manje a poul yo

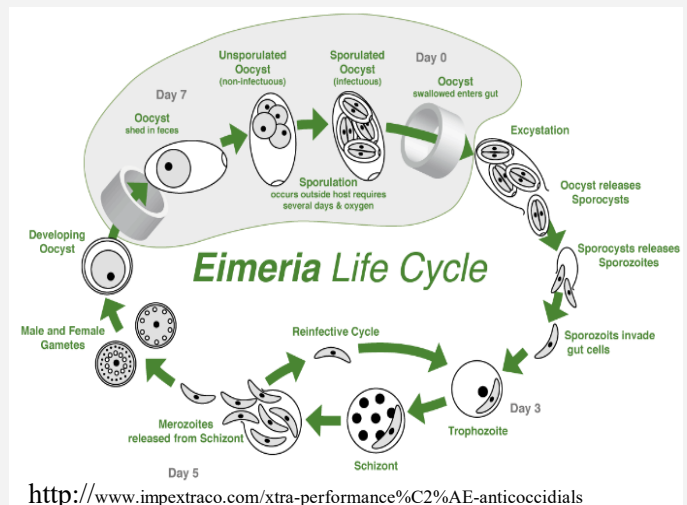
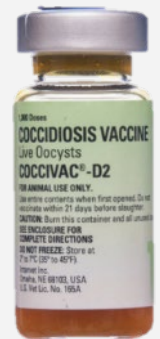
Byen trete poul ki malad yo

Men ki kalite remèd ou ka itilize coccidiostatic avèk coccidiocidal

Coccidiostatic redi maladi a

Coccidiocidal tiye jèm nan

Se nan manje a poul yo pouw itilize remèd sa yo

Lòt kalite maladi

kolera (pasteurellosis)

mikròb ki koz maladi sa *Pasteurella multocida*

enfekte poul nan tout laj

Men sa pou veye

Dyare, mal respire, pa vle manje tèt li chanje koulè

Pa gen trètman

Vaksen ka ede yo

Infectious coryza

Mikròb ki koz maladi sa *Haemophilus paragallinarum*

enfekte poul nan tout laj

Men sa pouw veye

Nen li ap ran flim zye li anfle zye li pa vle ouvè epi mal pwodi ze

Vaksen ap trete li

Biosekirite

Pullorum disease (dyare ki gen koulè blan)

Mikròb ki koz maladi sa *Salmonella Gallinarum* and *Salmonella pullorum*

Wap jwenn li nan poul piti

Men sa pouw veye

Difikilte pou li mache gwo vant, zel li ap trenenn li toujou fatige

Mò a vin plis

Maladi sa ka soti depi nan manman poul la

Pa gen trètman

Plis sekirite

Ti bèt nan kò a poul yo

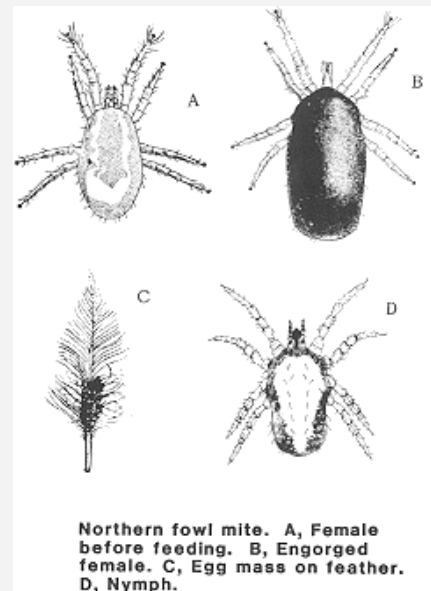
Les acariens

Acarien des jambes écailleuses (*Knemidocoptes mutans*)

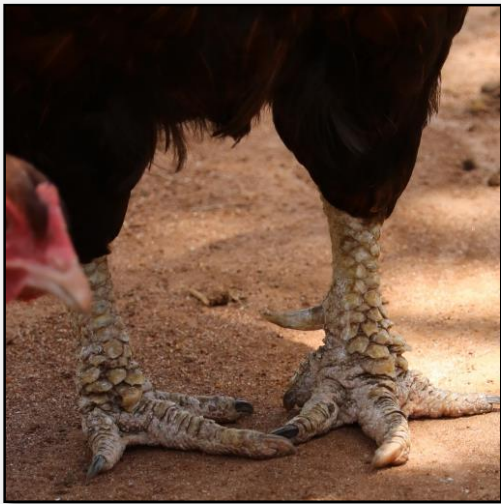
Acarien de poulet (*Dermanyssus gallinae*)

Acarien de la volaille (*Ornithonyssus sylviarum*)

Siy maladi yo

Acarien des jambes
ècalleuses li fè pye a poul yo
dekale

Acarien de la volaille : fè plim a
poul yo tounnen nwa epi li dekalè
plim a poul la

Rester rapide puces, plis kole nan
zye a poul yo

Tik ki vole plis sere nan ròch ak
pye bwa

Kòman pou anpeche sa

Acarien des jambes écailleuses

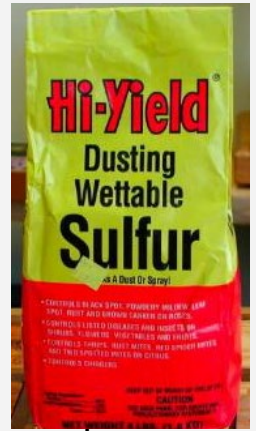
Elimine oubyen mete poul ki enfekte yo apa

Ou ka mete lwil sou pye poul yo pou toufe bèt yo

Acarien avek lot ti bet yo

Veye kote pou ti bèt sa yo itilize remèd ki pap enfkte poul yo

Ou ka repara kay poul yo pou enpeche ti bèt yo rantre

Denye panse sou maladi

Li gen plizyè bagay ou ka fè pou anpeche maladi yo, kenbe pròpte nan lokal ou

Toujou veye poul yo kontrol siw wè yon bagay ki pa nòmal adresel

Siw pa konnen pa pe mande moun konsèy

siw gen yon bagay pou fè nan kay poul yo fè li rapid pa pwan tan pouw fèl

Sonje toujou pran bon swen a poul yo sa ap enpeche anpil maladi

Vaksen

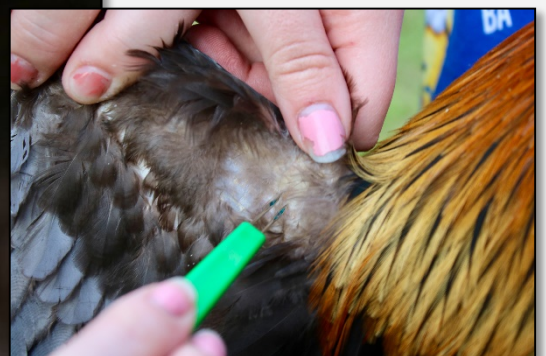
Vaksen

Vaksen bon pou proteje poul yo nan maladi ki gen deyò a
Vaksen an bon pou enpeche maladi sa yo

Maladi Newcastle
Maladi de marex
Gumboro (Ranikhet)
volaille
Volaille kolera

Kòman pou ba poul yo vaksen

1. Dlo zye
2. Piki nan kò
3. Pèse kò a poul yo
4. Nan dlo poul yo bwe

Vaksen

1. Mete tout vaksen nan frijidè avan ou sevi avèl
2. Li gen vaksen ki ka sipòte chale men ou dwe toujou metel yon kote ki fre
3. Pa janm mete vaksen nan solèy.
4. Siw wap soti avèk yon vaksen toujou metel nan yon igloo avèk glas
5. Pa janm itilize pwodi chimik pou netwaye sereng itilize dlo cho
6. Toujou melanje vaksen nan dlo frèt
7. Pa janm itilize dlo ki gen klorin nan vaksen
8. Li pi bon pou ba poul yo vaksen lè solèy la pa cho
9. Ou pa sipoze pran anpil tan pou itilize yon vaksen ki melanje
10. Toujou vaksen yo avan ou itilize li
11. Pa ba poul ki malad vaksen tann pou yo refè avan

Egzanp kòman pou ba poul yo vaksen

These are only examples of programs and not suggestions

Age	Disease	Vaccination route
1 day	Marek's Disease (HVT/SB1 or HVT/Rispens)	Injection
18 days	Infectious Bursal Disease	Drinking water
24 days	Infectious Bursal Disease Newcastle Bronchitis	Drinking water Drinking water Drinking water
30 days	Infectious Bursal Disease	Drinking water
6 weeks	Newcastle Bronchitis	Spray Spray
10 weeks	Avian Encephalomyelitis ² Newcastle Bronchitis	Spray Spray Spray
13 weeks	Avian Encephalomyelitis ² Pox Newcastle Bronchitis Salmonella	Wing-web Wing-web Injection Injection Injection
15 weeks	Newcastle Bronchitis	Spray Spray

COMMERCIAL LAYERS -

AGE	DISEASE	VACCINE	METHOD	DOSE
DAY OLD	MAREKS ND ✓ IB ✓	RISMAVAC HITCHNER B1 IB H120	SC/IM SPRAY SPRAY	0.2cc FULL ¼ dose
15 DAYS OLD	IBD ✓	228E (Avipro Precise)	DRINKING WATER	FULL
21 DAYS OLD	IB + ND ✓	MA5 + CLONE 30	DRINKING WATER	FULL
6 WEEKS	FOWL POX ✓ IB + ND ✓ MG ✓	NOBILIS OVO-DIPH or TAD Pox IB/ND MG Bac	WING WEB EYE DROP SC NECK	FULL FULL 0.5cc
8 WEEKS	IB + ND ✓	MA5 + CLONE 30	DRINKING WATER	FULL
9 WEEKS	ILT ✓ CORYZA	MLT (/LT IVAX T/C) AVIVAC®	NASAL DROP SC NECK	FULL 0.5cc
12 WEEKS	AE ✓ MG ✓	AE MG Bac	DRINKING WATER SC NECK	FULL 0.5cc
14 WEEKS	IB + ND EDS	NOBILIS IB + ND NOBIVAC EDS	IM BREAST (L) IM THIGH (R)	0.5cc 0.5cc
16 WEEKS	SALMONELLOSIS IB + ND CORYZA	NOBIVAC SG9R IB/ND AVIVAC	IM BREAST (L) EYE DROPS SC NECK	0.2cc 0.5cc

IB and Newcastle : MA5 + Clone 30 at 19 weeks, 35 weeks and 50 weeks (drinking water).
CORYZA vaccination is at 6 weeks (0.5cc), 9 weeks (0.5cc), and 16 weeks (0.5cc).

De-worming : At 9-10 and 15-6, 21-22 & 28-30 Weeks. Use either a Levamisole (Ripercol) or Piperazine (Faiworm) based De-wormer and rotate every 2 to 3 treatments.

At 14 weeks, a vaccine that combines NOBILIS IB + ND & NOBIVAC EDS in one shot is preferable and more economical.

Note: Day 1 vaccinations are done at the hatchery.

Date of Hatching: _____

INDIGENOUS CHICKEN VACCINATION PROGRAM

AGE	VACCINE	MODE OF ADMINISTRATION	REMARKS
Day old	Mareks	Subcutaneous	Mainly for commercial hatcheries
Day 10	Gumboro (1 st dose)	Drinking water	
Day 18	Gumboro (2 nd dose)	Drinking water	
3 Weeks	Newcastle disease (1 st dose)	Eye drop or Drinking water	
3 Weeks (in hot spot areas)	Fowl pox	Wing web stab	
6 Weeks (Other areas)			
8 Weeks	Newcastle disease (2 nd dose)	Eye drop or Drinking water	
	Fowl typhoid	Intramuscular injection	
18 Weeks	Newcastle disease (3 rd dose at point of lay)	Eye drop or Drinking water	Repeat every 3 months
19 Weeks	De-worming	Drinking water	Repeat every 3 months

Notes:

- NEVER vaccinate sick chicken
- Consult your veterinary/livestock staff for detailed vaccination programs in your area

Plis sekirite

Kisa ki plis sekirite

Sekirite viy

Nan tout sa wap fè fòk ou gen prensib pouw jere sa wap fè
Nan ka sa fòk ou proteje poul ou yo pou maladi pa pran yo

Men kisa ou ka fè

Pa kite moun rantre

Pa kite lot poul deyo rantre

Pa kite lot bèt rantre

Retire poul ki mouri ni malad rapid
fòk ou konnen lè yon poul malad

Eleman biosekirite

Se lè ou mete tout poul yo yon sèl kote

Ou pa kite lòt poul rantre ou gen kontròl tout moun
ki nan lokal la

epi ou fèmen kay poul yo ak kle

Separe tout poul nan laj yo
toujou kenbe pròpte

Pa kite moun rantre

Siw ta kite moun rantre nan lokal la fòk ou konnen si yo pat soti yon kote ki gen lòt poul

Klotire lokal ou pou moun ak lòt bèt pa antre epi mete yon siy pou moun wè

Toujou kenbe dosye de moun kap rantre lokal la pouw kennen kote yo soti e poukisa yo ap rantre

Toujou fè moun yo lave tennis yo apre mete yon sache sou tennis yo

Mete yon siy pou moun pa antre epi
toujou gen yon kote pou moun lave men
yo

Netwaye tennis

Poukisa pou netwaye tennis ou
Paske tennis ou toujou sou pyew

Ou ka ap pote yon mikrob nan tennis lan san ou pa rann kont

Gen yon kivèt pou moun tranpe tennis yo

Toujou pase gade pouw wè si kivèt la sal pou pròptel paske si
li sal li pap byen tiye mikròb yo

**Itilize kivèt la
avan ou rantre**

Fok tout moun itilize kivèt

Menm mèt a lokal la fòk li itilize kivèt la siw ka gen 2

Tennis yon pou lokal lot lan pou lakay ou

Itilize sache pou kouvri tennis yo

Toujou gen sache pou ba moun yo

Ou ka trouve sache tout kote si sache a pa près ou ka itilize yon dezyèm

Pou jis si yonn ta chire

Itilize sache pouw pa
separe maladi

Lave men ak rad ou

Toujou lave men wou lew soti ni rantre nan lokal ou

rad pròp ka anpeche ou separe
maladi tou siw ka gen yon rad
pou lokal ou sèlman li tap bon

Fe tout sa ou konnen pouw anpeche lòt poul vin nan lokal ou

Itilize fil fè pouw bouche tout tou ki nan lokal la pou anpeche lòt poul rantre
Mete dlo ak manje andan an pou pouw deyo pa jwenn aksè

Egzanp a move lokal

Pa melanje tout kalite zwazo epi pa kite pouw deyo gen akse a pouw ou

Plis sekirite

Depi yonn kite lokal pa kitel rantrè anko

Pa vini ak nouvo poul san ou pa trete li avan

Siw ap achte poul konnen kote poul yo soti asire poul la pa malad

Siw ka prezan lè lòt moun ap vann poul li ka bon pou gen abitud nan domèn nan

Separe nouvo poul yo pou twa semèn pou swiv siw gen maladi

Retire poul ki malad yo avèk poul ki pa malad yo

Tout rantre tout sòti

Yon bagay ou ka fè pou anpeche maladi se mete tout poul ki yon sel laj yon sèl kote

Separe poul yo nan plizyè lokal lèw fè sa menm siw pèdi yon gwoup poul nan maladi ou konnen ou pa pèdi tout

Fè tout poul ki nan lokal la gen yon sèl laj

Vann tout poul

Pa mete poul nan lokal pou 2 semèn lè sa ou gen mwens chans pou poul nouvo yo jwenn maladi

Siw gen poul ki gen plizyè laj

Mete yo plizyè kote pou anpeche maladi

Jere ti poul yo avan ou ale nan lòt poul ki pi gran yo

Toujou lave men ak tennis avan ou rantre nan yon lokal

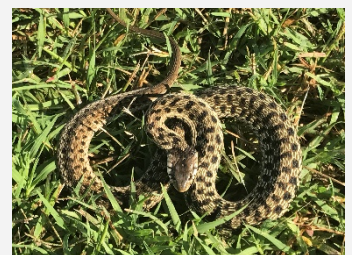
Siw ka gen plizyè tennis pou chak lokal li tap bon

Byen plase manje yo

Pa mete manje atè paske li ka vin gate oubyen sourit ka rantrè ladanl toujou bat pou mete manje sou yon bagay

Storing feed properly can reduce rodent problems

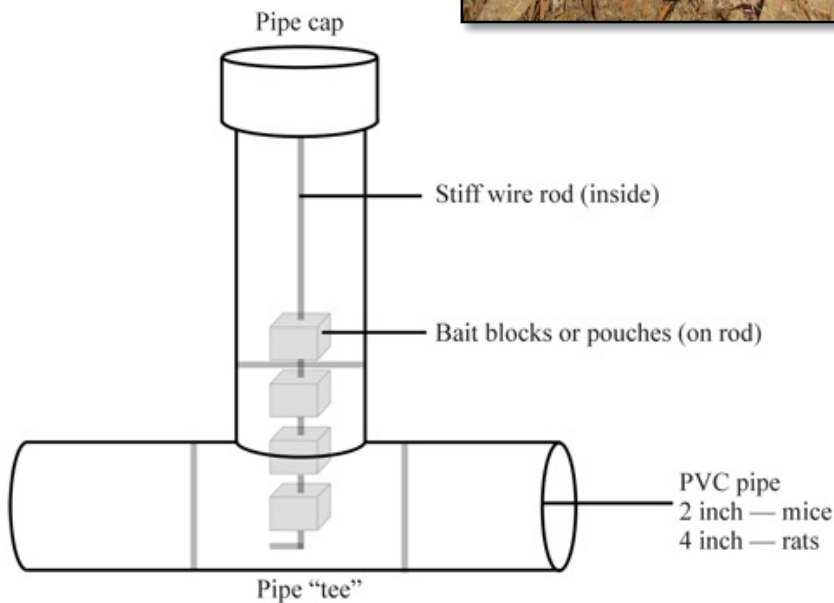
Kijan pou kontrole rat ak ti bèt

Rat ka koz anpil problèm nan kay yo avèk materyo epi yo pote maladi

Si wap sèvi avèk manje rat yo mete li yon kote timoun ni poul paka jwenn li

Ti bèt tou ka koz problèm nan kay yo epi yo pote maladi

Pwazon ou itilize pou ti bèt pa kitel yon kote pou timoun jwenn li

Netwaye

Semp ti netwaye ka fè anpil bagay pou mache ranmase fatra ki nan lokal yo siw fè sa ou mete lokal ou nan yon pozisyon pou lokal la pa pran maladi

Si lokal ou pa gen fatra mikròb pa gen kote pou li sere toujou pròpte

Kalite pwodi

Natirèl

solèy (UV)

chalè

fredi

pH

Antibiosis

Organic Acids

Ki pa natirèl

alkòl

Halogens

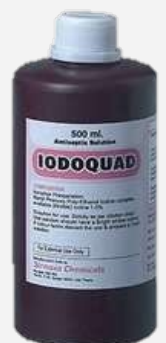
Coal Tar Products

Phenolics

Quats

Aldeydes

Ammonia

Netwaye lokal ou

Retire fatra

Coupe zeb

Retire tout poul ki mouri

Netwaye manje rete ate a

Lew gen maladi

Chèche sous maladi a

Pa ale nan lokal lòt moun

Retire tout poul ki malad yo ni sa ki mouri

Mete tout poul nòm al yo yon kote

Byen tere poul yo

Pa kite moun rantre nan lokal ou

Ni pa vizite lòt lokal

Men sa ki koz maladi

Lòt zwazo

Lòt poul
moun

Chat

Pijon

Rat

Ti bèt piti yo

Vye bagay sa yo, paske se yo ki koz maladi yo

dosye
(kenbe dosye)

Lew nan biznis

avam ou rantre nan biznis fòk ou toujou gen yon plan

Ekri kisa ou pral pwodi

Ze

vyann

Plim poul

kòman ou pral pwodi li

Nan kay

Nan lari

Kote ou pral jwenn poul yo

Planifye nan ki mache ou jwenn poul yo

Ki kote ou pral vann machandiz yo

Kòman biznis ou an pral diferan ke lòt moun

Fe yon bidjè

Pa rantre fò nan biznis kòmanse piti avan

Ou ka fè veso manje ak dlo pou ekonomize lajan

Grandi biznis ou lè ou kapab pa prese

Kenbe dosye

Dosye enpotan pou wè kòman biznis ou ap mache

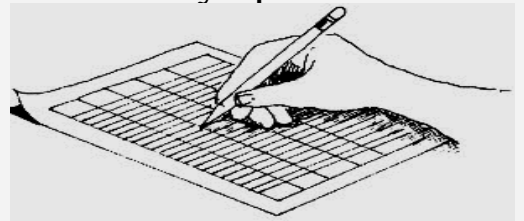
Fòk ou fè dosye pou

Lajan kap rantre ni sòti

Kòman poul yo ap pwodi ze

Sante poul yo

Pou wou ranje yon pwoblèm fòk ou kenbe dosye pouw wè kisa ou te fè pou rezoud li deja

Dosye lajan

Li enpotan pouw wè si wap rantre lajan ki sa ki pi bon pou wou

Date	Description	How Many	Total Cost	Income
10/Jan/2013	feed	400kg	\$200	
10/Jan/2013	fuel	20 liters	\$20	
12/Jan/2013	chicks	100	\$100	
01/Feb/2013	labor		\$30	
01/Mar/2013	labor		\$30	
09/Mar/2013	birds	90		\$450
Total			\$380	\$450
Net Income				\$70

Dosye poul ki gen vyann

Konbyen poul ou gen

Kote ou te jwenn poul yo ak konbyen ou te jwenn

Kilè li kòmanse grandi ni kilè li fin grandi

lanmò

Poukisa yo mouri

Konbyen yo peze

Chak semèn

Jis li fin grandi

Kenbe dosye

Konbyen manje wap achte

Pa semèn

An jeneral

Ki maladi

Konbyen poul ki malad epi nan ki laj

Dosye tout lòt bagay ankò

tan

Kalite manje

Pwoblèm materyo

Date	Feed Added	# Dead	Comments
June 1			
June 2			
June 3			
June 4			
June 5			
June 6			
June 7			

Dosye poul ze

Kote poul la soti

Ki kalite ak

Konbyen ze li pwodi

Pa jou e pa senmèn

Laj a poul la enpotan

Laj a poul afekte prodiksyon

Grosè ze yo

Ianmò

maladi

Konbyen manje yo manje

Number of Hens

Date	Mortality	# eggs	Date	Mortality	# eggs
9/1/2011			10/1/2011		
9/2/2011			10/2/2011		
9/3/2011			10/3/2011		
9/4/2011			10/4/2011		
9/5/2011			10/5/2011		
9/6/2011			10/6/2011		
9/7/2011			10/7/2011		
9/8/2011			10/8/2011		
9/9/2011			10/9/2011		
9/10/2011			10/10/2011		
9/11/2011			10/11/2011		
9/12/2011			10/12/2011		
9/13/2011			10/13/2011		
9/14/2011			10/14/2011		
9/15/2011			10/15/2011		
9/16/2011			10/16/2011		
9/17/2011			10/17/2011		
9/18/2011			10/18/2011		
9/19/2011			10/19/2011		
9/20/2011			10/20/2011		
9/21/2011			10/21/2011		
9/22/2011			10/22/2011		
9/23/2011			10/23/2011		
9/24/2011			10/24/2011		
9/25/2011			10/25/2011		
9/26/2011			10/26/2011		
9/27/2011			10/27/2011		
9/28/2011			10/28/2011		
9/29/2011			10/29/2011		
9/30/2011			10/30/2011		
			10/31/2011		

Dosye sante

Kote ou kite pou yo kouri

Kote poul yo soti

Istwa poul la

Kisa poul la ap fè

Konbyen tan

Konbyen ki afekte

Kilè li te premye rive

Si li rive deja

Kisa ou fè pou enpeche sa

Organic Farm Documentation Series

Provided courtesy of NCAT's ATTRA Project, 1-800-346-9140

Organic Poultry Flock Health Record

Permissible health care practices must be used, including appropriate uses of antibiotics, vaccines, over-the-counter medicines, good housing, medicine access, exercise, needed physical alterations, and nutrition. Synthetic medications must be on the National List. You must not withhold medical treatment to produce organic status, all poultry treated with prohibited substances must be clearly identified. (See 16 CFR 205.603(c)(2))

Farm Name or Unit: _____ Date Chicks / Poultry Placed: _____ Production Year: _____

Flock # or Flock ID: _____ Total Number of Chicks / Poultry Placed: _____

Date of Slaughter or Date Egg Production Begins: _____ Total Number of Birds Placed: _____

In columns for Day 1 through Day 7, record the number of birds that died each day.

Week	Day 1	Day 2	Day 3	Day 4	Day 5	Day 6	Day 7	Identified Problem & Cause	Action Taken
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									

Poultry flock health records.xls

May be copied and distributed as needed.

Dosye

Li enpotan pou kenbe dosye yo paske li edew wè siw te gen yon problèm kijan ou te rezoud oubyen si se yon sèl problem ou tojou ak gen nan lokal la

Lew kenbe dosye a li edew apran plis de biznis ou

Lew gen yon biznis ou pa kenbe dosye li vin few pa gen kontròl nan sa kap fèt nan biznis lan

Kenbye dosye pou plizyè ane yon kote ki an sekirite

Jon Moyle
jmoyle@umd.edu

<http://extension.umd.edu/poultry>

UNIVERSITY OF
MARYLAND
EXTENSION

The latest version of this book can be found
at:

<https://agnr.umd.edu/global-impact/poultry-management-developing-communities>

The University of Maryland, College of Agriculture and Natural Resources programs are open to all and will not discriminate against anyone because of race, age, sex, color, sexual orientation, physical or mental disability, religion, ancestry, or national origin, marital status, genetic information, or political affiliation, or gender identity and expression.